

PLAN SOCIALE VEILIGHEID

Naam school: **St.Michaëlschool en dependance St.Franciscus**

Schooljaar: **2019-2020**

Opgesteld door: **Ineke van der Heijden, Lisa Dutrieux & Miriam Koning**

INHOUD

1. Algemeen
2. Visie en waarden
3. Doelen sociale veiligheid
4. Inzicht
5. Voorwaarden scheppen
6. Pedagogisch klimaat
7. Preventieve activiteiten
8. Signaleren en handelen
9. Borging van beleid
10. Activiteitenplan dit schooljaar
11. Bijlagen

1. ALGEMEEN

Sociale veiligheid draait om beschermd zijn of zich beschermd voelen tegen bedreigingen die veroorzaakt worden door het gedrag van andere mensen in en om de school. Dat kan gaan om de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen, personeel, ouders en anderen in de school. En het betreft zowel objectieve bedreigingen (strafbare feiten) als subjectieve (persoonlijk ervaren) bedreigingen. Bij sociale veiligheid gaat het om het bevorderen van positief gedrag; een positieve interactie, omgang en communicatie tussen alle bij een school betrokken personen. Daarmee wordt een positief en veilig schoolklimaat gecreëerd, dat de basis vormt voor het kunnen leren en werken van leerlingen en personeel.

2. VISIE EN WAARDEN

De St. Michaëlschool wil kwalitatief goed onderwijs geven, haar leerlingen de mogelijkheid bieden het beste uit zichzelf te halen en zich persoonlijk te ontwikkelen. Ze wil maatschappelijke en culturele verworvenheden overdragen en haar leerlingen toerusten voor participatie in de samenleving. Ze doet dit vanuit haar eigen levensbeschouwelijke, maatschappelijke, pedagogische en onderwijskundige uitgangspunten.

Een katholiek/christelijke levenshouding vormt de grondslag voor ons doen en laten op school. Een levenshouding waarin onderling respect, waardering, samenwerking, verdraagzaamheid en zorg voor elkaar en voor onze omgeving de basis vormen.

De school staat midden in de maatschappij. Aan de ene kant zijn we afhankelijk van maatschappelijke ontwikkelingen. Aan de andere kant kunnen we ze ook beïnvloeden. We vinden het belangrijk dat leerlingen ondervinden dat ze deel uitmaken van een gemeenschap en leren hoe ze daar een bijdrage aan kunnen leveren. Op deze manier proberen we onze leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op participatie in de maatschappij.

In pedagogisch opzicht creëren wij een veilige omgeving waarin de leerlingen zich thuis voelen. We bieden structuur en duidelijkheid, zodat de leerlingen taakgericht en zinvol bezig kunnen zijn. Daarnaast moeten er ook momenten van rust en ontspanning zijn. We willen de leerlingen geleidelijk aan steeds meer verantwoordelijkheid geven voor zichzelf, voor anderen en voor hun omgeving.

Wij zien de school als een plaats waar de leerlingen zich verstandelijk, emotioneel en creatief kunnen ontwikkelen en waar ze sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden kunnen verwerven. Wij houden daarbij rekening met de verschillen tussen onze kinderen en differentiëren naar onderwijsbehoeften van het individuele kind.

Onze school is een kleine gemeenschap en onderscheidt zich door een eigentijds katholiek christelijke levenshouding. Eigenheid, vertrouwen, veiligheid, groei, betrokkenheid, naastenliefde, verwondering, verantwoordelijkheid en respect vinden we belangrijke kernwaarden.

Deze kernwaarden komen tot uitdrukking in het gezamenlijk activiteiten ondernemen, zorgen voor verbinding met elkaar, oog hebben voor ouders/verzorgers (ouders als partners), uitbundig vieren en open staan voor alle leerlingen (alle religies).

3. DOELEN SOCIALE VEILIGHEID

Wij zien de school als een plaats waar de leerlingen zich emotioneel, creatief en cognitief kunnen ontwikkelen en waar ze sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden kunnen verwerven. Om goed te kunnen ontwikkelen willen we dat ieder kind zich op school veilig voelt en dat ieder kind wordt gezien. Daarom besteden we veel aandacht aan het op een goede wijze met elkaar omgaan en leren we de kinderen respect te hebben voor de mening, visie en het geloof van anderen. We zien een sterke relatie tussen levensbeschouwelijke vorming, sociaal-emotionele ontwikkeling, actief burgerschap en sociale cohesie. Voor de leerkrachten van de St. Michaëlschool is daarbij van belang: een open houding, oog hebben voor het individu, wederzijds respect en een goede relatie waarin het kind zich gekend weet.

Om de sociale veiligheid te bevorderen hebben we 7 algemene schoolregels opgesteld die maandelijks aan de orde komen:

September	Ik ben ik en jij bent jij!
Oktober	Zegt een ander iets, zeg dan even niets!
November	Geef elkaar een compliment op een onverwacht moment!
December	Kan je het even niet alleen, dan zijn er anderen om je heen!
Januari	Luisteren naar elkaar maakt blij. Ik luister naar jou en jij luistert naar mij!
Februari	Lachen is fijn, uitlachen doet pijn!

Maart	Geef elkaar een compliment op een onverwacht moment!
April	Hand in hand is oké, slaan en schoppen daar doen we niet aan mee.
Mei	Ik ben ik en jij bent jij!
Juni	Zegt een ander iets, zeg dan even niets!
Juli	Luisteren naar elkaar maakt blij. Ik luister naar jou en jij luistert naar mij!

De regels worden jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Daarnaast maakt iedere klas aan het begin van het schooljaar eigen gedragsregels met behulp van Kiva.

Kiva is een anti pestprogramma dat inzet op positieve groepsvorming en het stimuleren van sociale vaardigheden en de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen.

De Kiva-regels hebben betrekking op het gewenste gedrag binnen en buiten de klas. Hoe willen we dat we met elkaar omgaan en wat kunnen we doen als het misgaat?

Het is aan de leerkracht om de visie van de school hierin terug te laten komen: sfeer van openheid en eerlijkheid, veiligheid en een gevoel van samenhang. Op deze manier voelen de leerlingen zich geïdentificeerd met de visie van de school.

Onze Kiva-regels zijn:

1. We doen aardig tegen elkaar en behandelen anderen met respect,
2. We maken er samen een fijne groep van,
3. We willen dat pesten stopt,
4. We helpen gepeste kinderen,
5. We lossen pesten als groep op,
6. Bij ons op school hoort iedereen erbij,
7. We houden ons aan de gemaakte afspraken en we herinneren elkaar hieraan.

De school heeft ook afspraken en protocollen gemaakt over het handelen in specifieke situaties of bij veel voorkomende vormen van grensoverschrijdend gedrag, zoals het Protocol Schorsing en Verwijdering, Pestprotocol, Meldcode Huiselijk Geweld.

Wij zorgen ervoor dat bij het formuleren en evalueren van de visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken alle geledingen van de school (directie, team, leerlingen en ouders), betrokken worden. Dat doen wij door eens per twee jaar de sociale veiligheidsvragenlijst van WMK-po af te nemen bij zowel het team als de ouders. Bij de leerlingen wordt deze lijst jaarlijks afgenomen evenals de KIVA-vragenlijsten in de groepen 5 t/m 8. In groep 3 en 4 worden sociogrammen gemaakt en voor de groepen 1 en 2 wordt gebruik gemaakt van KIIJK, observatie- en registratiesysteem.

Ook wordt er tweejaarlijks een tevredenheidsvragenlijst afgenomen bij de medewerkers, leerlingen en hun ouders. De uitkomst van deze vragenlijsten wordt binnen het team besproken en geëvalueerd. Hier worden ook de bijzonderheden, actiepunten en interventies besproken. Ouders worden ook betrokken dankzij onze actieve ouderraad en medezeggenschapsraad.

Om ervoor te zorgen dat iedereen op onze school de visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken kent en dit ook uitdraagt, laten we deze onderwerpen regelmatig terugkeren op de teamvergaderingen.

4. INZICHT

Wij vinden het belangrijk om steeds een goed en actueel beeld te hebben van de beleving van de sociale veiligheid bij alle betrokkenen. Dat doen wij door de veiligheidsbeleving van onderwijsgevend- en onderwijsondersteunend personeel, leerlingen, ouders, te monitoren. We gebruiken hiervoor de eerder genoemde WMK-po vragenlijsten die om het jaar ingevuld worden en geanalyseerd, de gesprekkencyclus (functioneringsgesprekken, voortgangsgesprekken, beoordelingsgesprekken, pop-gesprekken) voor personeel, de Kiva vragenlijsten, sociogrammen en KIIJK (observatie- en registratiesysteem) in de onderbouw.

Wij hebben een goed beeld van de veiligheidsrisico's en incidenten, door het melden van incidenten bij de intern-begeleiders en directeur en deze te registreren in Esis. Er wordt jaarlijks een evaluatieverslag gemaakt van de incidenten.

Wij benutten ook de signalen van alle medewerkers, leerlingen en ouders met taken op het gebied van sociale veiligheid om ons veiligheidsbeleid zo nodig aan te passen.

Al deze informatie over de veiligheidsbeleving, registratie van incidenten en mogelijke veiligheidsrisico's gebruiken we actief om van te leren. Dat doen we door de vragenlijsten (per bouw) te bespreken, ambitiegesprekken te voeren over o.a. het welbevinden van de verschillende groepen en het bespreken van de incidentenregistratie binnen het team.

5. VOORWAARDEN SCHEPPEN

Om de sociale veiligheid op onze school te kunnen waarborgen is het belangrijk dat een aantal taken op school goed is belegd, dat er goede werkafspraken zijn gemaakt met externe organisaties en dat er goede regelingen zijn met betrekking tot privacy en het handelen bij klachten.

Binnen onze school hebben wij de volgende taken of functies met betrekking tot sociale veiligheid belegd bij:

- ✓ Intern begeleiders: Ineke van der Heijden (SMS) ib@sint-michael.nl Geke Bruggink (SF) g.bruggink@sint-michael.nl
- ✓ Vertrouwens-/contactpersoon mbt pesten SMS: Ineke van der Heijden ib@sint-michael.nl SF: Lisa Dutrieux l.dutrieux@sint-michael.nl
- ✓ Coördinator van beleid met betrekking tot pesten (anti-pestcoördinator) SMS: Miriam Koning m.koning@sint-michael.nl SF: Lisa Dutrieux l.dutrieux@sint-michael.nl
- ✓ Bedrijfshulpverleners: Gina Sluiter, Jacobien Knol, Jacqueline Vlap, Karin Kampen, Moniek de Haan, Sanne van Namen (SMS), Otto Smid, Magdalena Napierala, Iris Gelderloos, Annemieke Kiewiet (SF).
- ✓ Preventiemedewerker: Arianne Wijninga directie@sint-michael.nl
- ✓ Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling SMS: Ineke van der Heijden ib@sint-michael.nl en Sanne van Namen s.vannamen@sint-michael.nl SF: Geke Bruggink g.bruggink@sint-michael.nl

Als het nodig is ondersteuning of hulp te bieden aan leerlingen, ouders en/of leerkrachten heeft onze school goede werkafspraken gemaakt met de Wij-teams, Jeugdverpleegkundige, Veilig thuis, GGD en de Leerplichtambtenaar.

Soms zijn er leerlingen die ook gedurende schooltijd medicatie toegediend moeten krijgen of waarvoor andere medische handelingen nodig zijn. Onze school heeft daarvoor een Protocol Medisch Handelen.

Om de privacy van onze leerlingen en ouders te beschermen hebben wij een privacyreglement voor het uitwisselen en opslaan van persoonlijke gegevens en het tegengaan van datalekken. (ism Brin en bestuur)

Wanneer leerlingen of ouders een klacht hebben, die niet opgelost kan worden in overleg met de leerkracht en/of directeur, dan kunnen zij terecht bij onze externe vertrouwenspersonen. Voor onze school zijn dat: Riëks Kroon en Angelique Kuiper: vertrouwenspersonen@kocgroningen.nl We hebben daarvoor een Klachtenregeling Katholieke Onderwijs Centrale (zie website van de school: www.sint-michael.nl) en zijn aangesloten bij de Klachtencommissie Katholiek Onderwijs, Postbus 82324, 2508 EH Den Haag, tel.: 070-3925508

6. PEDAGOGISCH KLIMAAT

Wij werken continue aan een positief en veilig pedagogisch klimaat. Door een positieve en ondersteunende benadering van leerlingen, personeel en andere betrokkenen en goed voorbeeldgedrag ontstaat een positief schoolklimaat. Daarin willen we dat iedereen zich veilig, welkom, gezien en gewaardeerd voelt en optimaal kan leren en werken.

De belangrijkste uitgangspunten voor een positief en veilig pedagogisch klimaat op onze school zijn de eerder genoemde kernwaarden.

We werken er hard aan om deze uitgangspunten ook in de praktijk te brengen. Dit doen wij door veel schoolbreed te ondernemen, zoals de gezamenlijke kerstviering, het eindfeest, de vastenactie en de carnavalsviering. Alle groepen hebben binnen de vieringen een rol wat voor verbinding zorgt. Daarnaast werken we binnen de school aan een aanspreekcultuur. Dit onderwerp komt in teambijeenkomsten regelmatig aan de orde.

7. PREVENTIEVE ACTIVITEITEN

Wij vinden het belangrijk om onze leerlingen positief en veilig sociaal gedrag aan te leren. We bieden daarom in de lessen verschillende programma's aan, zoals Kiva en Trefwoord.

Wij vertellen onze leerlingen ook dat er 'geheimen' zijn waarover je moet praten en wij wijzen hen op hulpverleningsmogelijkheden binnen en buiten de school bij zorgvragen of problemen door onveilig gedrag. Dat doen wij door te werken volgens het stappenplan van onze meldcode.

Specifiek rond pesten gebruiken wij Kiva, dramalessen, kringgesprekken en kindgesprekken en handelen we volgens ons Pestprotocol.

Van ons team verwachten wij goed voorbeeldgedrag en de benodigde competenties voor het bevorderen van positief gedrag en het tegengaan van onveilig gedrag. Wij werken aan de deskundigheid van al ons personeel door intervisie, Kiva trainingen en bijeenkomsten, het volgen van cursussen en workshops met betrekking tot dit thema en de terugkoppeling hiervan naar het team.

Op studiemiddagen/margedagen hebben we regelmatig een gastspreker/training/cursus over dit onderwerp.

Ook voor ouders bieden wij activiteiten aan, waarin wij hen informeren over en betrekken bij de normen en waarden, regels en afspraken in de school en over positief opvoeden. Dat doen we bijvoorbeeld door de informatieavonden per klas aan het begin van het schooljaar en tijdens jaarlijkse ouderavonden op school. Hier komen onderwerpen over sociale veiligheid, pesten, media wijsheid aan de orde.

8. SIGNALEREN EN HANDELEN

Om onveilig of grensoverschrijdend gedrag snel aan te kunnen pakken is het belangrijk om signalen daarvan goed te kunnen signaleren. Dat doen we op verschillende manieren.

We hebben een leerlingvolgsysteem, waarin we de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen bijhouden. De leerkrachten zien ook veel van wat zich in de groepen afspeelt door gerichte observaties en gesprekken.

Ook luisteren we goed naar onze leerlingen en hun ouders en vertellen hen waar zij met hun vragen of zorgen terecht kunnen.

Onze school heeft twee intern begeleiders, twee externe vertrouwenspersonen, een aandachtfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling, een coördinator anti-pestbeleid en een vertrouwenspersoon met betrekking tot pesten waar leerlingen (en ouders) terecht kunnen.

Als er signalen zijn van onveiligheid gaan we eerst in gesprek met de leerling en/of de ouders. Ook kunnen we onze signalen delen met collega's of de intern begeleiders. Zo nodig kunnen we ook, in overleg met leerling/ouders, externe partners uit de hulpverlening inschakelen zoals Wij-teams, jeugdverpleegkundige, GGD, Steunpunt Huiselijk Geweld. Daarbij kunnen we voor advies terecht bij Veilig Thuis. De intern begeleiders hebben daarnaast regelmatig overleg met een ondersteuningsteam, dat naast de intern begeleider bestaat uit een orthopedagoog, de jeugdverpleegkundige en een ambulante begeleider.

Bij specifieke vormen van grensoverschrijdend gedrag volgt de school de daarvoor geldende protocollen of draaiboeken, zoals bij agressie, geweld en pesten. Bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling volgen wij het stappenplan Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

Bij eventuele incidenten met grensoverschrijdend gedrag zorgt de school er allereerst voor dat het gedrag stopt. Dat doen we door het volgen van ons Protocol Schorsing en Verwijdering.

Naar de betrokken pesters toe biedt de school duidelijkheid over de gevolgen / sancties, zoals opgehaald worden door de ouders voor bezinning, plaatsen in andere groepen met eigen werk, uitsluiten van bv sportactiviteiten en/of buitenspelen. Ook zorgen we voor goede opvang van de getuigen of 'meelopers' door met de groep in gesprek te gaan en gericht te kiezen voor bepaalde onderdelen uit Kiva.

Wij vinden het belangrijk dat we als school leren van incidenten die zich voordoen. Daarom registreren we ze en bespreken we ze jaarlijks.

9. BORGING VAN BELEID

Borging van een veiligheidsaanpak vraagt om meer dan het vastleggen van protocollen, regels en afspraken en die opbergen in een ordner of bestandsmap in de computer. Het vraagt om een continu en cyclisch leerproces, dat is ingebed in het totale schoolbeleid. Veiligheidsbeleid is dus pas geborgd als het 'leeft' in de hoofden van iedereen in de school en verankerd is in het dagelijks handelen.

Wij doen dat door het onderwerp sociale veiligheid regelmatig op de agenda te zetten van bouw- en teamvergaderingen. Daarnaast maakt sociale veiligheid onderdeel uit van ons kwaliteitsbeleid / PDCA-cyclus.

Wij hebben naar aanleiding van het ingevulde digitale veiligheidsplan actiepunten geformuleerd voor de borging van sociale veiligheid bij ons op school. Deze staan op een to-do-list met daarbij de data waarop deze besproken dan wel gerealiseerd moeten zijn. (zie to-do-list sociaal veiligheidsplan St.Michaëlschool)

Jaarlijks bekijken we in hoeverre we deze ijkpunten en de gestelde doelen voor het sociale veiligheidsbeleid behalen. Dat doen we door het op te nemen in ons jaarplan en aan het eind van het schooljaar te evalueren.

10. ACTIVITEITENPLAN DIT SCHOOLJAAR

De aandachtspunten voor het komende / lopende schooljaar zijn:

- Incidentenregistratie 2019-2020 evalueren
- Protocollen in de Cloud en voor iedereen toegankelijk
- Wijzigen en implementatie Meldcode Huiselijk Geweld volgens nieuwe richtlijnen overheid per 01-01-2019

11. BIJLAGEN

1.	Anti-pestprotocol	https://www.schoolveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/het-anti-pestprotocol/
2.	Profiel aanspreekpunt pesten	https://www.schoolveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/informatieblad-aanspreekpunt-pest-en-coördinatie-anti-pestbeleid/
3.	Pestprotocol SMS	
4.	Protocol Schorsing en Verwijdering	
5.	Verzuimprotocol	
6.	Protocol Medicijnverstrekking en Medische handelingen	
7.	Meldcode Huiselijk Geweld	
8.		

(Zie website van Stichting School en Veiligheid voor heel veel voorbeelden en inspiratie. www.schoolveiligheid.nl)